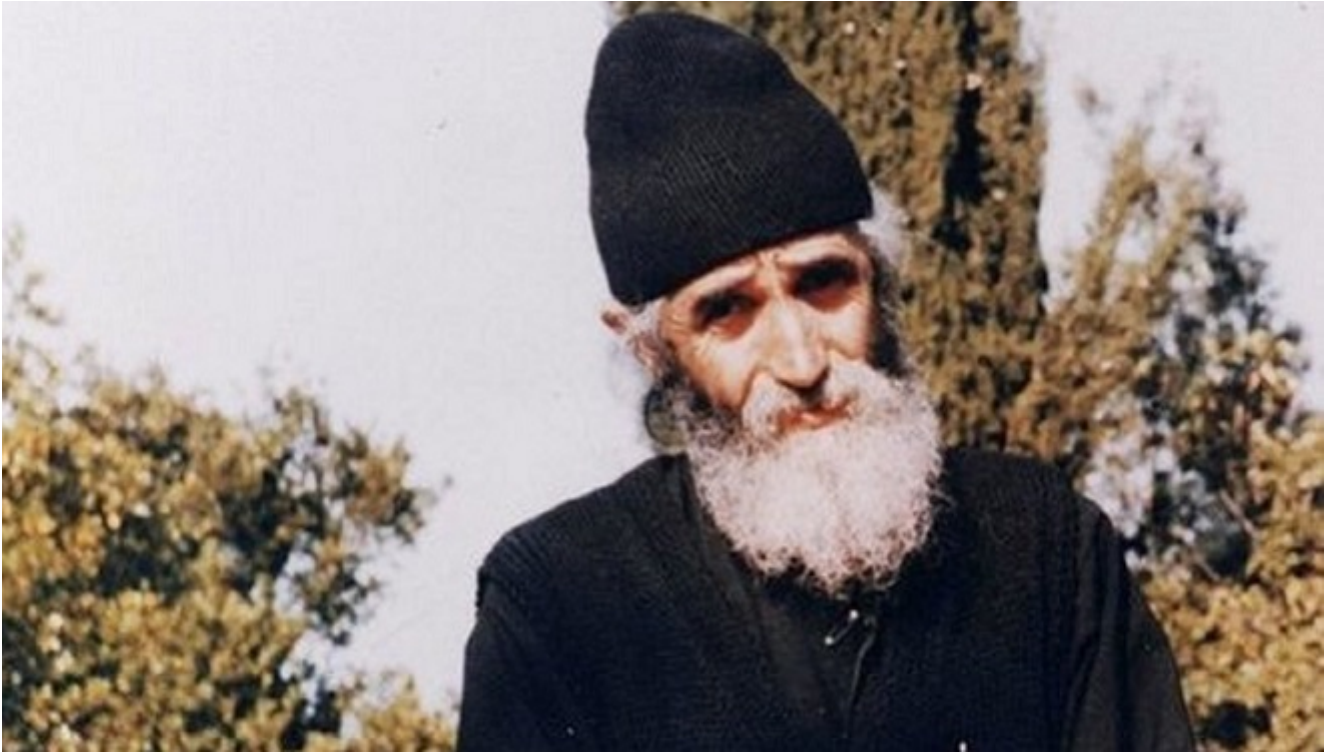

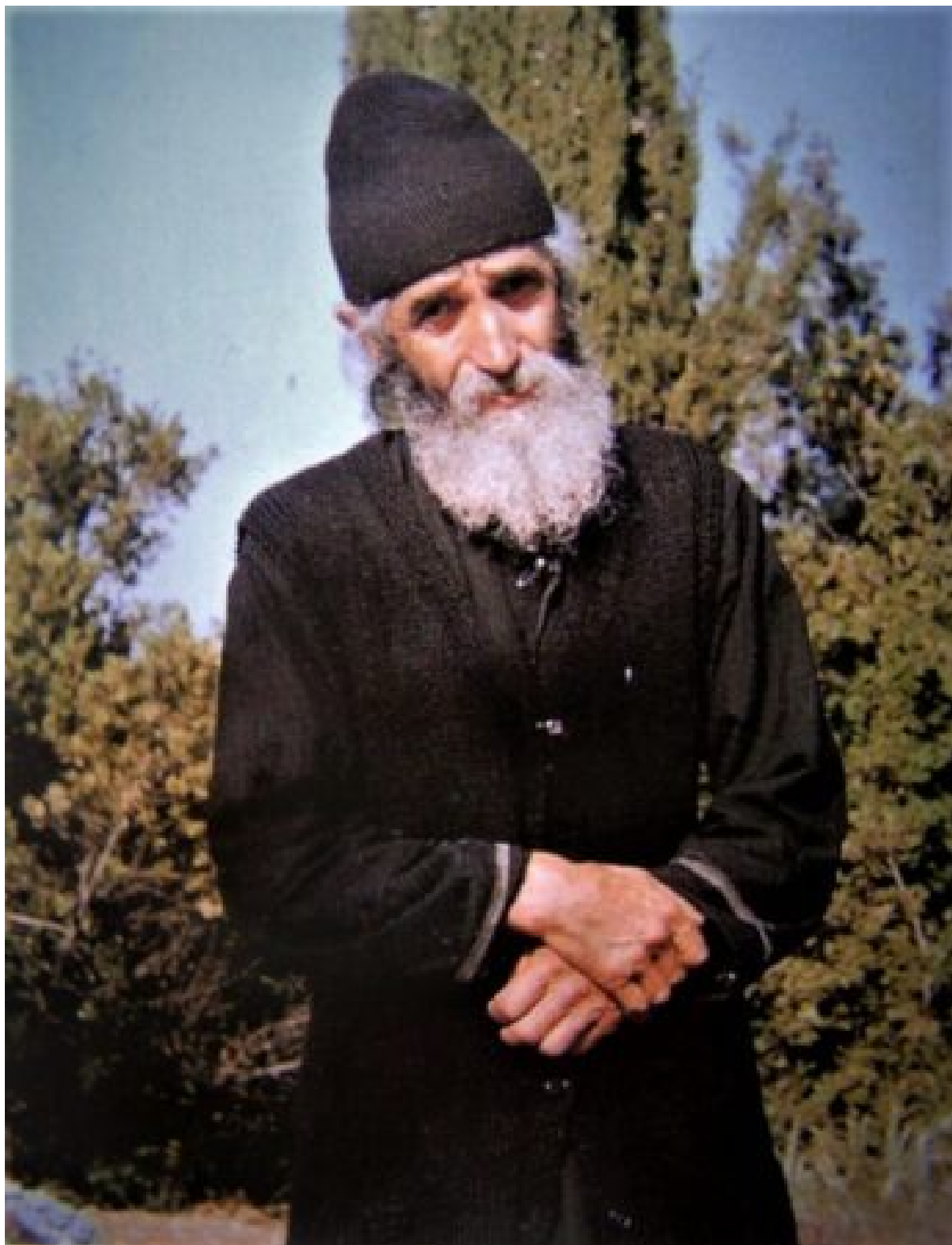
13 Ιουλίου 2023

Άγιος Παΐσιος, Όταν ο άνθρωπος δώσει την καρδιά του στον Θεό...

/ Αγίων και Γερόντων παραινέσεις

Νεκτάριος Α. Σαχπαζίδης, Θεολόγος, υποψήφιος διδάκτορας Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Άγιος Παΐσιος Αγιορείτης (1924-1994).

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Η «εν Χριστώ» Αγάπη

Απόσπασμα από το βιβλίο του Νεκτάριου Α. Σαχπαζίδη η «Πορεία προς την σωτηρία στους λόγους του Αγίου Παΐσιου του Αγιορείτου, Εξ άδου κατωτατου προς ζωήν αιώνιο», των εκδόσεων Μπαρμπουνάκης.

Η αγάπη στην θεολογία της Εκκλησίας δεν είναι απλώς συναίσθημα αλλά πρόσωπο, είναι ο ίδιος ο Χριστός. Συγκεκριμένα, στο κομμάτι εκείνο της Πατερικής θεολογίας που ασχολείται με την ασκητική του χριστιανού, η αγάπη είναι κατάσταση και μάλιστα το υψηλότερο πνευματικό επίπεδο στο οποίο μπορεί να φτάσει ο άνθρωπος· είναι το ατέρμονο τέρμα της χριστιανικής ασκήσεως. Η ζωή του χριστιανού έχει αρχή αλλά δεν έχει τέλος.

Σχηματικά ως κορυφή τίθεται η αγάπη αλλά η αγάπη αυτή δεν τελειώνει ποτέ. Δεν υπάρχει κορεσμός στην Αγάπη του Χριστού, δεν υπάρχει συνήθεια. Παρά μονάχα μία ασταμάτητη πρόοδος στην ατελείωτη άβυσσο της αγάπης του Θεού, στην οποία διαρκώς καλείται ο άνθρωπος. Η κατάσταση της αγάπης είναι το άκρως αντίθετο της υπερηφάνειας και της φιλαυτίας¹. Η αγάπη δωρίζεται απλόχερα, χωρίς να επιζητά αντάλλαγμα, χωρίς να έχει μέσα της δόλο ή υποκρισία.

Όπως ακριβώς το φάσμα εκείνο του ατομικισμού έχτιζε τείχος στην σχέση των ανθρώπων μεταξύ τους και με τον Θεό και δεν επέτρεπε την κοινωνία, με τον ίδιο τρόπο η αγάπη διασπά εκκωφαντικά την απομόνωση και φέρνει την κοινωνία. Μόνο μέσα στην αγάπη υπάρχει πραγματική κοινωνία.

«- Δηλαδή, Γέροντα, μπορεί κάποιος να κάνη μια θυσία από υπερηφάνεια;

- Πώς δεν μπορεί; Μπορεί να θυσιάση, όπως λέει ο Απόστολος Παύλος, ακόμη και την ζωή, του, και αγάπη να μην έχη.

- Έχει άξια αυτή η θυσία;

- Δεν θυμάσαι τι λέει πάλι ο Απόστολος Παύλος; «Αγάπην δε μη έχων, ουδέν είμι».

Η θυσία, για να είναι κατά Θεόν, πρέπει να μην έχη ανθρώπινα στοιχεία, ιδιοτέλεια, υπερηφάνεια κ.λπ. Όταν θυσιάζεται κανείς ταπεινά, τότε έχει αγάπη και τότε συγκινεί τον Θεό. Όταν μιλάω για αγάπη, μιλάω για την αληθινή, την γνήσια αγάπη που έχει αρχοντιά. Γιατί μπορεί κάνεις να αναπαύεται με τον λογισμό του ότι έχει αγάπη, επειδή τα δίνει όλα, και όμως αγάπη να μην έχη, επειδή μέσα στην αγάπη του αυτή έχει τον εαυτό του, επειδή δηλαδή αποβλέπει σε ατομικό του συμφέρον.

Για να είναι γνήσια η αγάπη μας, πρέπει να την εξαγνίσουμε, να βγάλουμε τον εαυτό μας από την αγάπη μας. Και όταν όλοι βγάζουν τον εαυτό τους από την αγάπη τους, τότε ο ένας είναι μέσα στον άλλον και όλοι είναι ένα και είναι πια ενωμένοι από την μία αγάπη του Χριστού. Και μέσα στον Χριστό είναι όλα τα

προβλήματα λυμένα, διότι η αγάπη του Χριστού μας διαλύει όλα τα προβλήματα»**2**.

Βασική όμως προϋπόθεση της Αγάπης είναι η απάρνηση του παλαιού ανθρώπου, των παθών, που για τον άγιο Παΐσιο είναι ο κακός ενοικιαστής της ψυχής. Πρέπει να φύγει ο κακός ενοικιαστής για να έρθει ο καλός, δηλαδή ο Χριστός. Με την αγάπη του Χριστού ο άνθρωπος μεθάει.

Διώχνει από πάνω του κάθε μέριμνα για τα κοσμικά πράγματα, ξεπερνά κάθε άγχος και ανασφάλεια και προσηλώνεται ολόκληρος στην εκστατική αυτή κατάσταση του θείου

έρωτα που τον ανακαινίζει και τον ανακυκλώνει διαρκώς στην θεία μακαριότητα**3**.

Αν δεν πετάξουμε τον εαυτό μας, πώς θα μπη μέσα μας ο Χριστός; Αν πετάξουμε τον εαυτό μας και φύγη ο κακός ενοικιαστής, ο παλιός άνθρωπος, θα κατοίκηση στο κενό της καρδιάς ο καινός άνθρωπος της Καινής Διαθήκης και θα γεμίση ο ναός μας, όλη η ύπαρξή μας, από αγάπη, γιατί θα φιλοξενηθεί μέσα μας η Αγάπη, ο Χριστός. Τότε πια η καρδιά γίνεται καμπάνα και χτυπάει συνέχεια χαρμόсуна και τόσο δυνατά, που κοντεύουν να σπάσουν οι τσατμάδες – τα κόκκαλα των πλευρών – , οι όποιοι είναι σουβαντισμένοι με πηλό, που έγινε σάρκα με την διαταγή του Θεού. Κι αν βρεθής στην έρημο και δεν υπάρχει ναός, τότε ναός είναι το σώμα σου και καμπάνα η καρδιά σου. Όταν ο άνθρωπος δώσει την καρδιά του στον Θεό, τότε και τα μυαλά του ανθρώπου είναι παρμένα από την αγάπη του Θεού και η καρδιά του σκιρτάει συνέχεια· νιώθει το κεφάλι του ελαφρό και το σώμα του σαν πούπουλο. Και όταν η αγάπη του Θεού είναι περισσότερη από την χωρητικότητα της καρδιάς, το χτύπημα της καρδιάς ακούγεται και στους γύρω του, γιατί σ' αυτήν την κατάσταση συμμετέχει και το σώμα»**4**.

1. Παΐσιος Αγιορείτης, Λόγοι, τ. Ε', σ. 216, έκδοση Ιερού Ησυχαστηρίου «Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος» Σουρωτή Θεσσαλονίκης: «- Γέροντα, πως θα πλατύνη η καρδιά μου; – Για να πλατύνη η καρδιά σου, πρέπει να αφαιρέσης κάτι από μέσα της: να πετάξης την φιλαυτία σου. Αν ξεραθή ο κισσός της φιλαυτίας και της στενής λογικής που σε πνίγει, θα αναπτυχθή ελεύθερα πια το πνευματικό σου δένδρο. Θα εύχωμαι γρήγορα να ελευθερωθή τελείως η καρδιά σου, για να αναπτυχθή και να πλατυνθή. Αμήν.

Εγώ τώρα ξέρετε πως νιώθω; Νιώθω τέτοια μητρική αγάπη, τέτοια στοργή και τρυφερότητα, που δεν είχα πρώτα. Χωράει μέσα μου όλος ο κόσμος. Θέλω να αγκαλιάσω όλους τους ανθρώπους, για να τους βοηθήσω. Γιατί η αγάπη δεν μπορεί να μείνη

κλεισμένη στην καρδιά. Όπως το γάλα μιας μητέρας που το παιδάκι της πέθανε, τρέχει και χύνεται, έτσι και η αγάπη θέλει να δοθή».

2. Ό.π., σ. 214.

3. Ό.π., σ. 207-208: «- Γέροντα, φοβάμαι μήπως δεν σωθώ.

- Μη φοβάσαι· μαζί θα πάμε επάνω. Μόνο να πης στην Γερόντισσα να μας δώσει δύο μεγάλα μπουκάλια για τον δρόμο - πρόσεξε να είναι πλαστικά, όχι γυάλινα, για να μη σπάσουν στο ταξίδι!... Θα τα γεμίσουμε νερό και, μέχρι να ανεβούμε στον Ουρανό, από την κούραση θα το πιούμε! Μόνον τρία δάκτυλα θα αφήσουμε και θα παρακαλέσουμε τον Χριστό να το ευλογήση, να το κάνει κρασί και μετά θα το πιούμε και θα μεθύσουμε πνευματικά κοντά στον Χριστό.

- Γέροντα, ποιο είναι αυτό το νερό;

- Είναι η αγάπη προς τον Χριστό και τους αδελφούς.

- Και η μέθη;

- Είναι η μέθη από το Άγιο Πνεύμα. Αυτοί που μεθούν από το Άγιο Πνεύμα, αγάλλονται

συνέχεια από την στοργή του Θεού, του Πατέρα τους. Αν μεθύση ο άνθρωπος πνευματικά με το ουράνιο κρασί, η ζωή του εδώ στην γη γίνεται μαρτυρική, με την καλή όμως έννοια. Αχρηστεύεται για τον κόσμο, αδιαφορεί για καθετί γήινο και όλα τα «θεωρεί σκύβαλα»⁶.

Βλέπεις, όσοι πίνουν πολύ και μεθούν, μετά δεν νοιάζονται για τίποτε. «Μπαρμπα-Θανάση, το καλύβι σου καίγεται», φώναζαν σε κάποιο γεροντάκι που το καλύβι του είχε πάρει φωτιά. «Ασ' το να καή», έλεγε αυτός, γιατί είχε πει και ήταν μεθυσμένος!... Η άλλη

μέθη, η ουράνια, είναι καλή, αλλά πρέπει να είναι κανείς συνέχεια εκεί, στο ατέλειωτο βαρέλι, το ουράνιο. Εύχομαι να βρήτε την παραδεισένια θεία κάνουλα και να πίνετε και να μεθάτε συνέχεια από το παραδεισένιο κρασί. Αμήν!».

4. Ό.π., σ. 202-203

PERMANENTLY_REMOVED